

Telegraful Român

Organ național-biseri

Onor. Red. a revistei «Transilvania»
(Str. Șaguna 8)

Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALA
O „ASOCIAȚIUNII”

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Corespondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Adunările parohiale

Conform dispozițiilor ar-
ticolului 30 al Legei și Statutului
pentru organizarea bisericii orto-
doxe române, adunarea parohială
ordinară în toate comunele bise-
ricești din întreaga Patriarhie are
să se țină de două ori pe an,
odată în primul trimestru al anu-
lui, iar a doua în luna Decem-
vrie pentru întocmirea bugetului
pe anul următor.

Cea mai însemnată este adu-
narea cea dintâi, care va avea
să examineze activitatea consi-
liului parohial din anul expirat.

Raportul consiliului care se
prezintă adunării are să fie o
icoană fidelă a situației din
parohie; va avea să arate activi-
tatea dezvoltată de consiliu de
oficiu și epitropia parohială pe
terenul economic, să ne arate
îmbunătățirile făcute și modul
cum s'a chivernisit averea bise-
ricească și sporul realizat.

Dar mai pe sus decât banii
și averea bisericii, scumpe ne
sunt și trebuie să ne fie sufletele
credincioșilor.

De aceea raportul consi-
liului parohial trebuie să arate re-
zultatele obținute pe terenul cul-
tural-moral; să arate în mod cât
mai exact și mai conștientos
starea în care se găsește mora-

litatea publică a parohiei, cum
cercetează credincioșii biserica?
câți credincioși s'au spovedit și cu-
minecat în decursul anului; în ce
stare se găsește instrucțiunea re-
ligioasă a tinerimei; să arate dacă
tinerimea adultă este sau nu con-
stituită în cercul «Sf. Gheorghe»?
Cum cercetează credincioșii casa
culturală? Câte prelegeri și con-
ferențe s'au ținut acolo? Cât de
mare este biblioteca parohială, și
câte cărți s'au citit în decursul
din partea credincioșilor? Cum
s'a serbat în parohie a doua Du-
minecă din sfintele pasesimi în-
chinată griji celor bolnavi și ne-
putincioși, văduvelor și orfanilor?
Câte orfande s'au adunat pentru
ajutorarea bolnavilor săraci și cu
deosebire să arate dacă prin ac-
tivatea organelor amintite s'a
contribuit cu ceva la ridicarea
simțului de pietate creștinească
sau nu?

Acest simțământ se poate
examina și cunoaște din o mul-
țime de împrejurări. În comuna,
în care nu se întâmplă crime, în
care oamenii trăiesc în pace și
bunăînțelegere, în care nu se
împrocuează unii pe alții, în
care biserica în Dumineci și săr-
bători e plină de credincioși și
școala de copii, în comuna în
care fiecare om este ordonat și
își poartă cu sârguință și pru-
dență grijile vieții, — acolo simțul

de pietate este în creștere. În
comuna însă în care nu găsim
toate acestea, ci în locul lor gă-
sim neînțelegeri și certuri, ba
chiar fărâdelegi și crime, lipsuri
și mizerie, — acolo simțul de
pietate creștinească este în o de-
plorabilă decadentă.

Dar astăzi auzim adesea
că timpul în care trăim nu, nu-
mai că nu este favorabil, dar dău-
nător chiar simțului de pietate
creștinească. Nu voim a ne pune
în conflict cu această părere de-
stul de lătită, dar accentuăm, că
această idee își are baza în cauze
externe, și aceste cauze sunt nu-
mai niște fluctuațiuni trecătoare,
cari numai temporal ne pot pune
piedeci în cale.

Biserica însă nu se poate
conduce și nu poate nici odată
nici zidi, nici dărâma, bazându-se
pe fluctuațiuni trecătoare.

Ea își are puterea sa dela
Domnul. Este menită a conduce
și nici odată nu-i este permis
a cădea în prapastia de a fi con-
dusă. Este un guvern sfânt, me-
nit a conduce și stăpâni mintea
și inima omului și a popoarelor.

Purcând din acest punct
de vedere nici un fel de curent
estern, fie el oricât de nefavora-
bil, nu poate fi piedecă în des-
voltarea noastră în spirit crești-
nesc. Pentru aceea a venit Mân-
tuitorul pe pământ, ca să com-

bată și stârpească răul din lume
și să-l înlocuiască cu binele.

Dacă în vre-o parohie nu
este bine, cauza acestui rău, o
găsim în lipsa simțului de pie-
tate creștinească. De aceea ți-
nem să accentuăm, că cea din-
tâi ochire a adunărilor parohiale
trebuie să fie ațintită întru a cer-
ceta cum se găsește obștea creș-
tinească în punctul acesta.

Iată de ce tocmai astăzi,
când durere în multe comune
oamenii din cauza luptelor politice
sunt împerechiati și dsbinați între-
olaltă, găsim momentul cel mai
potrivit ca prin întrunirea lor în
adunările parohiale să-i aducem
pe toți la o viață ce izvorăște
din virtutea iubirii creștinești, ni-
velând asperitățile și delăturând
dușmăniile dintre dânșii, pentru că
*lupta de partidă în biserică nu
există*, fiindcă nu există substrat
pentru aceasta. Toate corporați-
unile noastre bisericesti au să fie
conduse în spiritul vecinicilor
principii ale evangheliei propovă-
duite de Mântuitorul.

Dela modul cum va ști preo-
țimea conduce aceste adunări,
așteptăm, ca pacea și bunăîn-
țelegerea, turburată în multe co-
mune în timpul din urmă, să se
restabilească și să reinvie în sa-
tele noastre viața simplă și sănă-
toasă din trecut.

F O I Ș O A R A

(4) MONOGRAFIA

bisericii ortodoxe din Crăciunel,
protopopiatul Târnavei

de
Pr. Iuliu Moldovan,
din Laslăul mare

De altă parte, primii preoți ai
comunei «papa Oanea» și «papa
Ion», aflați în statistica din 1733 și
însemnați și în șematismul bisericii
unite, nu ni se par a fi fost preoți
trecuți la unire; căci e semnificativ că
dacă atât conscripția episcopului Kein
din 1733, cât și a vicarului Aron din
1750 prezintă biserica ortodoxă ca
desființată în Ardeal și între multele
comune trecute la unire Crăciunelul
încă ar fi considerat ca parohie cu-
rat unită cu biserica și preoții săi,
cum de într'un interval relativ scurt,

dela 1750—1760, adevă în decurs de
abia 10 ani, a putut să cadă iarăși la
ortodoxie absoluta majoritate a po-
porului român din Ardeal, deci și
comuna Crăciunelului, când bine
știut este că în fiecare comună erau
puși câte 2—7 preoți uniți în coastele
credincioșilor pentru a supraveghea
unirea și a nu lăsa poporul să de-
cadă la «neunire», după cum acest
fapt se constată și la Crăciunel, în
care comisiunea de statistică din
1760—62 a aflat 2 preoți uniți la abia 5
familii, pe când 76 familii ortodoxe
își păstrează credința cu îndârjire fără a
avea preot, deși cei doi preoți se
vor fi frământat din destul ca să
câștige turma fără păstor în scopu-
rile unirii fără a le succede nici chiar
atunci, când nesupunându-se nici co-
misiunii de statistică și nici ordinului
solgăbirăului cercului li s'a răpit bi-
serica și au rămas să-și satisfacă tre-
buințele sufletești prin slujbe religi-

oase ținute sub coperișul vreunei
șuri din sat, până la ridicarea altei
biserici.

Ținând seamă de caracterul,
mentalitatea și tradiția religioasă a
credincioșilor de azi din Crăciunel,
cari sânt în stare a trece prin cele
mai aspre năpăsturi de ordin religios
fără a-și părăsi religia, cu atât mai
vârtos au fost dârzi în a se apăra
strămoșii lor în veacul al 18-lea de
uneltirile catolicismului, cu care nu
puteau avea nici o legătură sufletea-
scă, urmărind spargerea unității de
credință și înfrângerea în două a ar-
borelui național.

Concluzia care o putem trage
din cele premise, e că nici cei doi
preoți, «papa Oanea» și «papa Ion»,
nu au fost preoți uniți, și nici poporul
nu a făcut trecerea integrală la unire
înregistrată în șematismul bisericii
unite, ci a rămas acelaș popor orto-
dox până în vremurile noastre.

Zugrăvirea bisericii

După inscripțiile ce au rămas
în biserica ortodoxă din Crăciunel,
zugrăvirea bisericii s'a făcut numai
în anul 1827 sub păstorirea parohului
Isac Oprea, care a servit la această
biserica între anii 1820—1848 ca ur-
maș al lui Ilie Popovici următorul și
probabil fiul lui Nicolae Popovici, care
a început scrierea «protocolomului
popesc» la anul 1780. Zugrăvirea
boltiturii s'a făcut din averea bisericii
rămasă după Ilie Popovici, iar a unor
icoane cu cheltuiala separată a popii
Isac Oprea și a unor credincioși. Pe
4 laturi ale tetrapodului din fața altar-
ului se află inscripțiile: «Zugrav Ban
Vasilie dela Feisa, Vasile Găbudean
meșter de lemn, papa Isac Oprea pa-
roh anul 1827». Pe pânza încadrată
în rame dela ușa din spre miază-
noapte a altarului e zugrăvit un arhi-
diacon. Deasupra are inscripția: «Cu

Politică și economie

De-atâtea ori s'a putut constata cu cea mai precisă claritate, că nu există dușman mai nendurat al economiei, decât politica. Specialiștii industriei, economiei rurale și comerțului, ar putea cu mult mai ușor să se înțeleagă între ei, dacă sinceritatea lor nu s'ar încurca mereu în sârmele tendențios întinse și care toate se aglomerează în mâna atotputerniciei politice. Economistul popular, fie el teoretician sau practicant, nu poate să fie mai cuminte, decât numai atât cât îi îngăduie vederile politice ale partidului din care face parte.

Politica în loc să servească în teresele economiei, ie ingenunchiază până la servilitate. Și, desigur, aceasta nu este fenomen sau apariție actuală, ci un caz cronic-istoric în toate părțile Europei. Așa a fost în Franța bourbonilor, așa în Austro-Ungaria habsburgică, așa în Rusia țaristă, așa în Prusia hohenzollernilor. Cu cât era mai «pronunțat» absolutismul, cu atât mai mult își subjuga intereselor sale politice toate ramurile de comerț ale popoarelor.

Sub era democratică de azi se impune o schimbare radicală. Dar și acum sânt încă «învârlite» toate ramurile economiei noastre naționale, de mamelucii, pușlamalele, hărăpăreții, sperțantineștii fostelor guverne! Sau nu este așa? Priviți în jur. Câte coate goale de ieri nu sânt azi multi-millionari, rămânând și pe mai departe ca îndrumătorii (?) politici ai economiei noastre naționale?!

Democrația trebuie să-și înscrie în program: ridicarea voinței populare la voința de stat și reedificarea spiritului politic pe o bază cu totul nouă. Cercetând dorințele și nevoile pe care le are fiecare individ singuratic al unui popor și-apoi toate asumate într-o dorință aproximativă

ajutorul lui Nicolae și Maria Urian sau făcut» iar la mijloc: «arhidiacon Ștefan». Pe ușa dinspre miază-zi (pânză încadrată în rame) e zugrăvit și scris: «Arhidiacon Laurentie», iar deasupra ușii inscripția: «Cu ajutorul parohului și Zechel Baciu și Ana Coman sau făcut». Toate inscripțiile sânt cu litere cirile.

Va fi avut biserica și alte inscripții de valoare pentru istoricul ei, dar acestea s'au nimicit prin anul 1870, când biserica a fost rezidită din nou. Clătîndu-i-se turnul în urma greutății celor 3 clopote atârinate în el, și apăsându-se pe pereții bisericii, de altă parte coasta cimiterului amenințând perețele din spre miază-noapte, turnul a fost demolat și depărtat de tot de lângă biserică, care demolată și ea a fost rezidită din nou aproape din fundament sub păstoria preotului Natanail Oprea, fiul și urmașul lui Isac Oprea. Atunci s'a nimicit și pictura boltiturii pe care s'ar fi putut afla și alte inscripții, eventual pe edificiul de lemn al turnului, dar fiindcă cei cari au demolat biserica nu au ținut seamă de inscripții, ori poate că nici nu au aflat, astfel am rămas numai cu inscripțiile însemnate mai sus.

și tipică a poporului, — ne dau ca rezultat o directivă economică destul de precisă. Motilor să le dăm pădurile!

Să fim înțeleși. Mai întâi: ușurința de trai, apoi politizare. Mai întâi: «binele» economic obștesc, și apoi partidul!

Cortolan Bărbat.

CONVOCARE

În baza ordinului cu Nr. 6590, din 3 Februar 1930, al Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc și în conformitate cu dispozițiile Statutului organic și a Regulamentului pentru procedură la alegerea de protopop, convoc On. Adunare protopresbiterală electorală a protopopiatului Hațeg, pe Sâmbătă în 1 Martie a. c., în biserica ortodoxă din Hațeg, unde se va slugi sfânta liturgie, iar la ora 11 a. m. se va deschide ședința adunării protopopești electorale.

On. membri ai comitetului protopresbiteral, sunt invitați să se întrunească **Vineri în 28 Februar a. c.** la ora 5 p. m. la cancelaria protopopească spre a examina actele candidaților și a stabili lista de candidare.

Sibiu, la 10 Februar 1930.

Trandafir Scorobăț
comisar consistorial

Din datele statistice, publicate de curând, despre locuitorii țării noastre în anul 1928, vedem că: S'au încheiat căsătorii, în acel an, cu totul 158,891; divorțuri au fost 7,681 (cu mult mai puține decât în alte state).

Nașterile cele mai multe se constată în vechiul regat (promil de 39.4), apoi Basarabia (38.8), Bucovina (32.7), Ardeal (29.4), Bănat (22.9). Nașteri legiuite 90.9 la sută, nelegiuite 9.0%.

S'a observat însă zugrăveala de pe resturile pânzelor boltiturii aflate în podul bisericii, că zugrăveala e una și aceeași cu zugrăveala de pe tetrapod și de pe ușile altarului ceea ce dovedește că zugravul a fost Ban Vasilie dela Feisa și cu zugrăvirea bisericii și a tetrapodului s'a făcut în anul 1827.

Rezidirea bisericii fără turn, având acum numai un turn mic, simplu, de lemn, jos în fața ei, s'a făcut de măestrii zidari din Crăciunel: Vasilica Mărginean Tioplea și Sandu Șerban.

Pe o icoană mai veche a Maicii Domnului, care până în anul 1916 se folosea pe altar ca icoană de închinat, stă scris cu litere cirile vechi: «Pop Nicolae zugrav», iar pe altă icoană a Mântuitorului tot de pe altar su aceeași zugrăveală: «anul 1793». Aceste sunt primele icoane de închinat aduse la altarul bisericii de azi. Fiind zugrăvite în anul 1793, ar confirma și ele părerea că biserica s'a zidit ceva mai curând de acest an.

În a. 1916 fiind paroh în Crăciunel scriitorul acestei monografii, iconostasul bisericii fiind lipsit de icoane, iar cele care ne-au mai rămas din vremuri bătrâne fiind de tot de-

Pelerinaj la Ierusalim de Sf. Paști

Cu binecuvântarea I. P. S. Mitropolitului Nectarie, un comitet intenționează să întocmească, de sărbătorile Sf. Paști din anul acesta, un pelerinaj, la sf. Mormânt, unde pelerinii vor serba Învierea Domnului.

Itinerarul călătoriei va fi următorul: Constanța—Constanținopol (oprire 24 ore pentru vizitarea orașului — Atena, (oprire pentru vizitarea orașului) Haifa (debarcare pentru Palestina); dela Haifa cu autocare la Nazaret, Capernaum, Tiberiadă, Ierusalim.

Aici se va face o oprire de 4 zile pentru a se face excursii la: Ierihon, râni Iordanului, Marea moartă și Vifleem. Apoi pelerinii vor pleca dela Ierusalim prin Tel—Aviv la Iaffa, unde va urma îmbarcarea pentru Egipt. În Egipt se va vizita Alexandria, Cairo, Gizeh, Memphis, Sakkara, Heliopolis și barajul Nilului.

Durata întregii călătorii va fi de aproximativ 3 săptămâni. Plecarea din Constanța e proiectată pe ziua de 9 April. În acest pelerinaj poate să participe orice creștin. Prețul întregii călătorii (trenul, și apoi dela Constanța vaporul și înapoi până la Constanța, hotel, masă, excursii, taxe de vizitare și bacșișuri) va fi aproximativ: pentru clasa I 35 000—40 000 lei; pentru clasa II 25 000—28,000 lei; pentru clasa III 12 000—14,000 lei (fără mâncare pe vapor).

Pentru pelerinii cari nu vor voi să viziteze orașele Constantinopol și Atena sau Egiptul, se vor face reduceri convenite în preț.

Deoarece numărul participanților e hotărâtor pentru fixarea prețului călătoriei, comitetul invită pe toți aceia cari ar dori să participe la acest pelerinaj, să se anunțe cât mai curând la **Cancelaria Mitropoliei Bucovinei în Cernăuți.**

Citiți și răspândiți ziarul Telegraful Român

teriorate, l-am provăzut cu icoane noue, lucrate de pictorul Nicolae Baciu din Agârbici.

Insemnez pentru posteritate numele tuturor credincioșilor cu a căror cheltuială s'au făcut și anume:

1. Onuțu Rus și soția sa Ana Durca, Icoana Mântuitorului pe altar Cor. 30.—
2. Lucreția Șerban n. Manovici și Maria Stan născ. Durca, Icoana Maicii Domnului Cor. 30.—
3. Maria Urian soția lui Vasile Urian a Dăscăliții și Victoria Găvozdea, Icoana Sfântului Nicolae Cor. 30.—
4. Măriuca soția lui Nicola Goga și Onica Turcu lui Moisin, Icoana Arhanghelilor Cor. 30.—
5. Veronica soția lui Ilie Goga a Sivilui, Icoana Sfântului Gheorghe Cor. 30.—
6. Ioan Goga lui Todica, Icoana Mântuitorului, ca apostol Cor. 15.—
7. Ion Mărginean a Todii și soția sa Rafila Coman, Icoanele celor 12 Apostoli Cor. 96.—
8. Susana Mărginean și Istina Baciu a Todii, Cina cea de taină Cor. 30.—
9. Maria lui Nicolae Oprea și Anica lui Nicolae Urian Drăgan, Mormântul Domnului (aer) Cor. 30.—
10. Iuliu Moldovan paroh și soția sa Claudia Macarie, Icoana Învierii pe tetrapod Cor. 10.—
11. Dr. Ioan Sârbu, medic, Icoana Maicii Domnului Cor. 12.—
12. Anica lui Nicolae Urian I. Drăgan (cea de sub Nr. 9), Icoana Sfintei Treimi Cor. 8.—

Regele Carol și cancelarul Bismarck

— Interesante declarații —

În revista «Suddeutsche Monatsheften» contele Otto Stolberg Wernigerode, publică unele declarațiuni ale celebrului cancelar german Bismarck, până acum declarații necunoscute, sau apărute în reviste dispărute de mult.

Un pasagiu interesant se referă la amintirile lui Bismarck despre regele Carol al României.

Într'o convorbire, avută cu ambasadorul american Bancroft, Bismarck i-a povestit întrevăderea ce o avusese cu Carol de Hohenzollern când acesta se pregătea să plece în România, al cărei domnitor fusese proclamat.

«Principele, a spus Bismarck, a venit la mine cu întrebarea, dacă să plece sau nu la București. Eu i-am spus: «Cum socotești; aveți curajul, să luați asupra dv. pericolele afacerii?». Principele a șovăit și a zis, că vrea să vorbească cu regele (Prusiei).

— «Dacă vorbiți cu regele» — i-am spus eu — «regele vă va aresta».

Principele continua să ezite. Bismarck atunci zise:

— «Nu riscați nici o primejdie; a trecut vremea, când se tăia beregata principilor sau când erau expuși la maltratări personale».

În cele din urmă principele își luă curajul de a întreprinde călătoria; el plecă din Austria cu pașaport pe numele de Lehavan și în felul acesta reuși să treacă cu bine.

Bismarck spunea însă că principele e prea mult sub influența mamei sale: aceasta era catolică și a cerut și fiului său să fie adevărat catolic. Ea a răspuns: «Da, în felul meu», («Ja, auf meine Weise»). Totuși — a adăugat Bismarck — el seamănă cu acel individ, care, când a fost întrebă, dacă e catolic, a răspuns: «Da, sânt catolic, dar nu prea fac uz de aceasta». («Ja ich bin Katholik, mache aber nicht viel Gebrauch davon»)...

13. Ion Mărginean a Todii și soția Rafila (cei de sub Nr. 7) pentru masa din altar Cor. 4.—

14. Mărie Goga lui Ion Goga (de sub Nr. 6), Icoana Maicii Domnului Cor. 12.—

15. Măriuța Rus și Ana Rus lui Gheorghica, o perdea la altar Cor. 8.—

16. Ana lui Ion Bușan o acoperitoare de masă de catifea bordo Cor. 8.—

17. Mai multe femei au contribuit pentru înfrumusețarea iconostasului Cor. 110.— Suma totală Cor. 529.—

Pictorul Nicolae Baciu, pe Dumineca Floriilor a. 1916, a dat tot lucrul gata, și icoanele în aceeași Duminecă s'au sfințit prin parohul locului, scriitorul acestei monografii, fiind de față la slujbă întreg poporul.

Clopotele

1. **Clopotul cel mare** cu inscripția: «a. 1803». Se pare a fi cel dintâi clopot cumpărat după zidirea bisericii actuale. S'a folosit până prin anul 1890 împreună cu alte 2 clopote mai mici. Se spune că fiind într'o zi de vară vreme furtunoasă care prevestea ploaie mare cu grindină, credinciosul bisericii unite Vasilica Goga lui Chirilă eșind din cârciumă s'a suit în cimiterul nostru și, trăgând clopotul prea într'o dungă, l-a crepat de sus până jos. Oamenii din sat suzeau că

Biserica și Rusia sovietică.

Ztare rusești aduc șurea, că guvernul a întocmit programul pentru combaterea bisericii. O comisiune specială, de propagandă păgână, lucrează acum la Moscova. Programul prevede că până la 1935 toate bisericile din cuprinsul Rusiei sovietice să fie închise.

În fața acestor prigoniri sălbatice s'a pornit o acțiune în Franța. La Paris s'a ținut, în 9 l. c., din inițiativa Federației protestante din Franța, un serviciu solemn consacrat persecuțiilor religioase din Rusia. În cursul serviciului, reprezentanții ai protestantismului și-au exprimat simpatia pentru credincioșii din Rusia și au reclamat libertatea de conștiință. Se prevede pornirea unei acțiuni în toată lumea civilizată, în scop d'a se înfrâna prigonirile religioase ce se pun astăzi la cale în Rusia.

Concursuri

— **Limba română. — Istoria națională. — Religia. —**

Soc. «Tinerimea Română», din București, a fixat concursurile anuale pentru zilele de 25, 25 și 27 April.

Prin aceste concursuri se urmărește o emulație între elevi, punându-le mintea și sufletul în fața unor probleme, pentru rezolvarea cărora ei trebuie să facă apel la cultura lor generală și mai cu seamă la personalitatea lor.

Menirea acestor concursuri e ca să constituie un mijloc de propagandă sufletească, patriotică și morală.

Limba română trebuie să fie studiată numai în alcătuirea ei lexicală și sintactică. Școlarii să dovedească în tezele lor că posed o limbă corectă și unitară în care să se contopească divergențele dialectale.

Din studiul istoriei naționale să se desprindă un suflu de idealism care să înalțe inimile, să deschidă mințile și să oțelească energiile în așa fel, ca tineretul să se ridice la o înțelegere serioasă a problemelor naționale.

Studiul religiei: cunoașterea evoluției istorice a bisericii noastre, așa

cum se împletește cu viața neamului, educația religioasă, care să ducă la practica virtuților morale, sânt atâtea elemente care nu pot lipsi din preocupările bunilor români.

Problemele vor consta din lucrări scrise.

Pentru l. română vor concura elevii din cl. III-a și VII-a.

Pentru istorie vor concura elevii din cl. III-a, VI-a și VII-a.

Pentru religie vor concura elevii din cl. III-a și VII-a.

Un elev nu poate fi înscris de cât numai la unul din obiecte.

Premiile ce se vor acorda elevilor distinși, vor fi împărțite la 21 Mai; la 22 Mai, elevii premiați, împreună cu profesorii însoțitori, vor participa la o excursiune pe Dunăre, dela T. Severin la Baziaș, spre a cunoaște atât pitorescul regiunii, cât și însemnătatea ei istorică și economică.

INFORMAȚIUNI

Nou profesor. La catedra de drept bisericesc, a facultății juridice dela universitatea din Cluj, este numit profesor agregat dl *Dr. Valeriu Moldovan*. Felicităm pe distinsul profesor, cunoscut ca bun fiu al bisericii noastre și statornic apărător al ortodoxiei.

Uniunea clerului basarabeu, întruțită în congres la Chișinău, a luat mai multe hotărâri, între care și următoarele: O comisiune va cere dela dl director ministerial în Basarabia, ca ofițerii stării civile să îndemne pe ceice i se prezintă, să îndeplinească și tainele cerute de biserica noastră; să se ceară introducerea obligativității cununiei religioase și a botezului; clerul să întrețină legături sufletești cu păstoriții, lăsând la o parte interesele materiale.

Iubirea pentru mamă. Murise zilele trecute soția unui sătean din Basarabia, lăsând în urma sa un copilăș de trei ani. Tatăl văduf spunea copilului: Ce bine era, când trăia măicuța, care ne îngrijea pe amândoi!

Copilașul într'o zi dispărură de acasă. Tatăl speriat începură să-l caute prin sat și după mult colindat găsi copilul în cimiter, la mormântul proaspăt, stând pe jumătate înghețat cu o supă lângă el: ca să și desgroape măicuța și să o cheme acasă...

Biletele de 500 și de 1000 Lei vor fi în curând înlocuite cu altele, având modele mai complicate și mai greu de imitat.

Centenarul romantismului se va sărbători în Franța. Mișcarea romantismului francez din veacul trecut a avut caracter general european și a înrăurit astfel și cultura literară și artistică a țărilor românești. Tinerii munteni și moldoveni, înapoiați dela studii din Franța romantică a lui Victor Hugo, au introdus și în principate formele nouă de viață politică și socială dobândite în acea țară.

Înteleaptă hotărâre au luat mareșalul Hindenburg și guvernul german când au suspendat, din cauza crizei economice, toate recepțiile și festivitățile oficiale. Sumele economisite se vor întrebuința pentru cantinele școlare și pentru ajutorarea șomerilor.

Alt calendar în Rusia. Zilele acestea s'a înaintat consiliului comisarilor poporului, spre aprobare, proiectul noului calendar sovietic. Era sovietică e socotită dela 1917. Ziua de anul nou cade în 7 Noemvrie. Anul se împarte în 12 luni de câte 30 zile. Anul are 360 zile de muncă și 5 zile de odihnă (sărbători): 22 Ianuar (ziua morții lui Lenin) 1 și 2 Mai (zilele Internaționalei), 7 și 8 Noemvrie (aniversarea revoluției din Octomvrie). Anul economic începe la 1 Ianuar. În raporturile cu străinătatea se va scrie data noului calendar sovietic, dar în paranteze și data calendarului european. Reforma va fi aplicată în anul acesta.

ȘTIRI LOCALE

Conferențe publice. Dl Ștefan Bezdechi, profesor universitar în Cluj, a vorbit Duminecă și Luni, în 9 și 10 l. c., în sala prefecturii și la cercul militar-civil, despre poetul latin *Ovidiu*,

autorul *Metamorfoselor*, amicul lui Virgil și al lui Horațiu, și favoritul împăratului August. Conferențiarul a întreținut numerosul auditor cu zugrăvirea vieții poetului la Roma, și apoi în exil la Tomi de pe coasta Mării negre, în Constanța de astăzi, de unde nu s'a mai întors la Roma sa iubită; — între altele expuneri interesante, din viața poetului, oratorul susține motivul politic al exilării lui Ovidiu.

Proiectul de buget al municipiului Sibiu pe anul 1930 este expus timp de 10 zile, începând dela 12 Februar a. c., vederii publice în biroul contabilității (strada Mitropoliei 2, ușa 24). Fiecare cetățean este în drept a face, în acest interval, întâmpinări în scris adresate primarului pentru a fi, împreună cu proiectul de buget, supuse consiliului spre decidere.

Nr. 60/1930 prot.

CONVOCARE

În temeiul art. 70 din Statutul pentru organizarea bisericii ort. române, convoc adunarea protopopească a tractului protopresbiteral Sibiu în sesiune ordinară, pe ziua de Marți 25 Februar 1930 la ora 10 a. m. în Seminarul arhidiecezan.

Serviciul divin la ora 8.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul protopresbiterului despre afacerile anului trecut.
3. Socotelile anului 1929.
4. Bugetul pe anul 1930.
5. Alegerea a doi membri în scaunul protopopesic.
6. Eventuale propuneri.

Sibiu, 10 Februar 1930.

Emilian Cioran,
protopop.

sunetul clopotului e sec, fără timbrul care îl avea mai înainte și căutându-l au aflat paguba. După toată dreptatea l-ar fi putut da în judecată pe Vasilica Goga lui Chirilă, poporeanul bisericii unite, care nu avea nici un drept a se atinge de clopotele noastre și nici a intra în cimiterul nostru cu dela sine putere făcând bisericii noastre dauna ale cărei urmări a trebuit să o sufere mai târziu. Poporul din Crăciunel nu face însă deosebire de între român unit și român ortodox, deși ai noștri sunt statornici în a se păstra în ortodoxia lor, ci fiind atât de înrudiți unii cu alții, încât nu se mai pot separa pe chestiunile religioase, se consideră ca frați de un sânge și de o credință, dovadă sânt jertfele ce, în lipsa unui preot din comună, le duc la biserica ceealaltă, și viceversa. Astfel s'a întâmplat și cu clopotul cel crepat, pe Vasilica Goga l-au considerat ca și pe un credincios al bisericii noastre, nu l-au dat în judecată, ci au suferit paguba așezând clopotul în altarul bisericii până la rechiziționările din anul 1916 când l-am dat armatei austro-ungare.

2. **Clopotul cel din mijloc** cu inscripția: «Krietsunel a. 1773», ori că

s'a dus din vechea bisericuță răpită pe seama uniților pentru ca și credincioșii ortodocși să aibă barem un clopot după ce au fost lipsiți de biserică, și în acest caz luarea bisericii dela ortodocși s'a întâmplat numai după anul 1773, ori, cece e cu puțință, acest clopot s'a cumpărat de popor după răpirea bisericii, și în acest caz răpirea s'a întâmplat înainte de anul 1773 și îndată după anii 1760—62 din vremea conscripției generatului Buccov. Neavând altă inscripție decât indicarea numelui comunei și anului când s'a fabricat, nu am putut erua mai apropiat nici anul răpirii bisericii și nici că prin cine s'a procurat. E cel mai vechi și mai de valoare clopot ce l-am aflat la biserica din Crăciunel, martor al multor întâmplări istorice bisericești prin care a trecut comuna și biserica ortodoxă din Crăciunel, timp de peste 150 ani.

E semnificativ că după revoluția anului 1848 acest clopot ajunsese în posesiunea bisericii unite. Unii dintre bătrânii din comună susțin că și în acel an de revoluție s'ar fi rechirat clopote pe seama armatelor împărătești și uniților li s'ar fi rechirat clopotul ce-l aveau în turnulețul bi-

sericii de lemn — fost ortodoxă — cu condiția pentru ortodocși, ca unul dintre cele 2 clopote cari le aveau ei atunci, să-l dea bisericii unite, ca să nu rămână nici ea fără clopot. Astfel ortodocșii ar fi dat uniților clopotul acesta cel mai mic, pe care îl putea suporta turnulețul de lemn al bisericii unite, păstrând pentru ei clopotul cel mare din a. 1803. Credincioșii ortodocși s'au despărțit cu greu de acest clopot vechi și cu trecut istoric.

După altă versiune, poporul ortodox a fost obligat la rechirare să procure un clopot nou pentru biserica unită, iar până la cumpărare să dea uniților unul din clopotele lor, dându-l pe cel din anul 1773. Dar așteptau momentul favorabil să poată cumpăra pentru biserica unită un clopot nou, iar pe al nostru să-l aducă acasă. Momentul potrivit a sosit prin anii 1861—62, când au și cumpărat pentru uniți un clopot nou, cerându-și dela ei îndărăpt clopotul dat lor în a. 1848. Uniții însă s'au opus nevrând să le restituie clopotul, pe motiv că noul clopot ce li s'a cumpărat de cătră ortodocși, nu le place. Urmarea a fost că într'o noapte suindu-se doi dintre credincioșii ortodocși în turnul

bisericii unite, au coborât clopotul nostru și l-au adus în turnul bisericii noastre, atârându-l lângă clopotul cel mare din anul 1803. Uniții aflând în ziua următoare că li s'a coborât din turn clopotul care acum îl considerau de al lor după ce îl folosiră vreo 15—16 ani, au făcut arătare la solgăbirăul cercului, Bian, cu reședința în comuna vecină Figeț, plângându-i-se că poporeniile cei «noi» li-au furat peste noapte clopotul din turn.

Sfaturi pentru părinții cari vreau să aibă copii sănătoși conține cartea tipărită de doctorul *I. Dumitrașcu* din Sibiu. Cu vorbe pe înțelesul tuturor autorul expune felul trecerii calităților și defectelor dela părinți la copii. În prima parte a lucrării arată legile după care se transmit caracterele prin moștenire; în a doua parte arată cum se modifică în rău felul de a fi al copiilor, când părinții lor au fost alcoolici, obosiți la corp și la minte, bătrâni sau bolnavi. Textul 170 pagini este însoțit de 34 figuri care ajută mai bine înțelegerea. Cartea se poate comanda direct la autor: Dr. I. Dumitrașcu, strada Mitropoliei 34, Sibiu, cu un mandat poștal de 100 lei, sau la librării în Sibiu.

Nr. 10/930. (14) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de cantor la biserica ortodoxă română Teliu, protopopiatul Otuz, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. În bani gata de fiecare familie 40 Lei (patruzeci Lei) dela 250 de familii.

2. Pământ arabil în suprafață de 1492 stânjini □ cl. I.

3. Dela venitele stolare, afară de ce intră în altar, a treia parte.

4. Lemne pentru foc 3 (trei) stânjini duse la locuința cântărețului.

5. Fânaț 2 (două) jugăre dat prin legea agrară ca sesie cantorală.

Concurenții îndreptățiți la acest post își vor înainta cererile oficiului parohial ortodox român Teliu, protopresbiteratul Otuz cu documentele prescrise și în termen indicat se vor prezenta în vre o Duminică sau sârbătoare la biserica ortodoxă română Teliu, pentru a cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul parohial ortodox român din Teliu.

Teliu, la 14 Ianuarie 1930.

Moise Blendea
epitrop

Daniel Cojocariu
preot

Văzut: Of. protopopesc ortodox român Otuz.

Ioan Rafiroiu
protopop

(15) 1-3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. III-a Cernatu, protopopiatul Brașovului.

Venitele sânt:

1. Locuință parohială bună.

2. Leafa dela stat.

3. Venitele stolare, stabilite în minim de organele bisericești.

4. Sesiunea parohială aproape 4 jug. pământ arabil.

Concurenții vor avea să se prezinte în decursul răstimpului de concurs în parohie și în biserică, spre a fi cunoscuți și ascultați de credincioșii parohiei.

Cererile de concurs, însoțite cu toate actele doveditoare ale calificăției și ale serviciului îndeplinit până acum, sânt a trimite, în termenul fixat de concurs, oficiului protopopesc ort. rom. Brașov, Piața Prundului.

Oficiul protopopesc în baza hotărârii Consiliului parohial.

Brașov, la 3 Februar 1930.

Dr. I. Blaga
protopop.

Pictură bisericească

Subsemn-tul având autorizația Prea Vener. Consistor arhidiecezan din Sibiu, pentru pictură — aduc la cunoștința On. public, că în atelierul meu se execută în orice mărime, cu prețuri moderate: icoane sfinte, cruci, prapori, iconostase etc. aurituri până la cel mai fin aur veritabil.

Pictura se face în oleu, pe pânză, lemn, zinc etc. Pentru lucrările mele posed numeroase certificate de mulțămire și recomandare.

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

(7) 2-3

Nicolae Baciu
pictor bisericesc.

Nr. 99/1930. (17) 1-3

Concurs

În înțelegere cu consiliul parohial, publicăm de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. III a Venetia de sus.

Retribuțiunile împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat, conform cu pregătirea și anii de serviciu ai candidatului.

2. Casă parohială cu supraedificate corăspunzătoare.

3. Câte 1 ferdelă de ovăs dela fiecare familie.

4. Sesiunea parohială: 15 jug. 382 st. pământ arabil și fânaț.

5. Venitele stolare, statorite de adunarea protopopiatului Oltul și aprobate cu or. Nr. 3108/1928.

Reflectanții, îndreptățiți la acest post, sânt poțiti să-și trimită cererile provăzute cu documentele necesare, în termen, oficiului protopopesc Oltul, Șercaia, jud. Făgăraș, și să se prezinte și în parohie în vre o Duminică sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, pentru a cânta, eventual a celebra, și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Șercaia, 1 Februar 1930.

Vasile Stoicanea
protopop.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebunțat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 570/1929. (8) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Cernatul de jos, cu filiile: Cernatul de sus, Icafalău, Mărcușa, Mărtineni, Dalnic, Moacșa, Beșeneu, Leț și Albiș, protopopiatul Otuz, județul Treiscaune, se publică concurs de paroh cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul dela stat conform coalei B.

2. Locuință în natură, supraedificate și grădină.

3. 6 jug. 518 st. □ arătură și 2 jug. 485 st. □ fânaț de cl. I-a, sesiune veche, eventuală întregire dela reforma agrară.

4. 2 ferdele: grâu și orz dela familiile întregi și 1 ferdelă dela cele mixte.

5. Venitele stolare stabilite în ședința consiliului parohial din 12 Iulie 1929.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, însoțite cu documentele cerute de regulament, subsemnatului oficiu protopopesc, având a se prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român al Otuzului în înțelegere cu consiliul parohial din Cernatul de jos.

Poiană-Sărată, la 16 Dec. 1929.

Ion Rafiroiu
protopop.

(16) 1-3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. II-a Turcheș, protopopiatul Brașovului.

Venitele sânt:

1. Locuință parohială bună.

2. Leafa dela stat.

3. Venitele stolare, stabilite în minim de organele bisericești.

4. Sesiunea parohială 6 jugăre fânaț.

Concurenții vor avea să se prezinte în decursul răstimpului de concurs în parohie și în biserică, spre a fi cunoscuți și ascultați de credincioșii parohiei.

Cererile de concurs însoțite cu toate actele doveditoare ale calificăției și ale serviciului îndeplinit până acum, sânt a se trimite, în termenul fixat de concurs, oficiului protopopesc ortodox român Brașov, Piața Prundului.

Brașov, în 3 Februar 1930.

Oficiul protopopesc în baza hotărârii consiliului parohial.

Dr. I. Blaga
protopop.

Nr. 1173/930. (11) 2-2

Concurs

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu publică concurs pentru întregirea postului de **șef de birou** cl. II în cancelaria arhiepiscopescă, post retribuit cu salariu lunar de Lei 5650 plus indemnizația de chirie după normele de salarizare a funcționarilor publici.

Reflectanții la acest post vor înainta cererile lor concursuale Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, până la 28 Februar a. c., însoțite de următoarele documente:

1. Act de naștere,

2. Act de cetățenie,

3. Certificat de bacalaureat,

4. Alte eventuale certificate de studii,

5. Eventuale certificate de serviciu.

Vor fi preferiți absolvenții de teologie.

Sibiu, 3 Februar 1930

Consiliul arhiepiscopesc.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală**și Statistica bisericească**

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de **Mitropolitul Atanasie Mironescu**
fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrej Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețuri Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura opul:

Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Înalt Regent

OMUL și FAPTELE

Contribuțiuni la studiul istoriei bisericilor române ortodoxe contemporane

de

ION RUSU ABRUDEANU

Volumul I

Prețuri Lei 500.—, plus spese postale Lei 20.—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

La Librăria Arhidiecezană a sosit și se află de vânzare

Viețile Sfinților

în limba moldovenească

întocmite pe temeiul cărților «Viețile Sfinților»

ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova cu completări, însemnări lămuritoare și cu chipurile sfinților

Luna Mai (1-15)

Cartea întâia

Prețuri Lei 225.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școale și particulari, de **E. Hodoș**. Un volum de 216 pagini. Prețuri 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe șama On. preoțimi și a bibliotecilor parohiale.